

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE DEFENSA

4781 *Reial decret 339/2015, de 30 d'abril, pel qual s'ordenen els ensenyaments de perfeccionament i d'alts estudis de la defensa nacional.*

Les Forces Armades es veuen necessitades de més flexibilitat a l'hora d'enfrontar-se als nous riscos i amenaces que es produeixen en un món globalitzat, on l'actuació en escenaris complexos i geogràfics distants, i l'exigència de resoldre nous problemes, són reptes que han d'afrontar amb una àmplia formació dels seus membres. Per generar-la, ja no poden dependre exclusivament de l'experiència i les capacitats internes, sinó que necessiten acudir a diferents fonts per obtenir els coneixements necessaris per a la seva actuació.

Així mateix, les Forces Armades constitueixen una organització heterogènia, sofisticada i dinàmica en la qual s'incardinen camps d'activitat múltiples i diferenciats, i és necessari que la formació adquirida en cadascun d'aquests camps transcendeixi el nivell individual i es difongui per tota l'organització. Per això és essencial potenciar el concepte de gestió del coneixement de manera que contribueixi a actualitzar, enriquir i millorar la mateixa organització.

Una vegada adquirida la condició de militar professional, la formació contínua, pel que fa a l'ensenyament en les Forces Armades, es porta a terme mitjançant l'ensenyament de perfeccionament i el d'alts estudis de la defensa nacional. La integració en el sistema educatiu general dels ensenyaments esmentats ha de ser un factor afegit de motivació per a tots els seus components, atès que representa un ingredient més de visibilitat de la seva formació i un reconeixement de l'esforç portat a terme per cadascun d'aquests components.

Per consegüent, es fa necessari, d'acord amb els articles 43, 48 i 75 de la Llei 39/2007, de 19 de novembre, de la carrera militar, desenvolupar l'ensenyament de perfeccionament i concebre'l sobre la base d'un disseny de trajectòria professional per als membres de les Forces Armades que, en un tram inicial, eminentment operatiu, permeti l'adquisició de noves capacitats en àrees d'activitat que complementin les obtingudes en l'ensenyament de formació impartit a les acadèmies militars. Posteriorment s'ha d'accedir a un segon tram de trajectòria, més obert i versàtil, que atengui un altre conjunt de necessitats i perfils com els que requereix una organització àmplia i complexa.

La política de defensa ha de tenir el màxim suport social i legislatiu perquè sigui una autèntica política d'Estat, que conciti la plena identificació de la societat amb les seves Forces Armades, amb l'assumpció dels afers relacionats amb la seguretat i la defensa com a propis, circumstància que és imprescindible perquè la tasca de les nostres Forces Armades es pugui dur a terme amb el suport necessari i el reconeixement adequat.

Per a això es fa necessari regular, d'acord amb els articles 43 i 49.1 de la Llei 39/2007, de 19 de novembre, els alts estudis de la defensa nacional, que són els relacionats amb la pau, la seguretat i la defensa i la política militar, dirigits tant als membres de les Forces Armades com als que provinguin de la societat civil i dels diversos àmbits de les administracions públiques, amb la finalitat de contribuir a la confluència dels diferents sectors socials en la tasca comuna de la defensa nacional.

Igualment, és necessari ordenar els estudis militars que, d'acord amb l'article 49.2 de la Llei 39/2007, de 19 de novembre, puguin tenir la consideració d'alts estudis de la defensa nacional i complementar la capacitat del militar per a l'exercici professional de l'assessorament i l'alta direcció en els òrgans superiors i directius del Ministeri de Defensa i dels organismes internacionals de seguretat i defensa dels quals Espanya forma part.

D'altra banda, no s'ha d'obviar dins de l'àmbit d'aquests ensenyaments, en especial en els alts estudis de la defensa nacional, la recerca, que constitueix un element clau en

la societat del coneixement, i forma part integral de l'educació superior i, per consegüent, s'ha de considerar així en l'àmbit del Ministeri de Defensa.

La formació d'investigadors és un element clau d'una societat basada en el coneixement. El reconeixement social de les capacitats adquirides en aquesta etapa formativa, la necessitat d'incrementar substancialment el nombre de persones amb competència en recerca i innovació i l'impuls a la seva influència i ocupació tant dins com fora dels àmbits acadèmics és un dels principals desafiaments de l'ensenyament en les Forces Armades espanyoles.

Així mateix, l'experiència acumulada en els quatre anys d'implantació del nou model en l'ensenyament de formació aconsella modificar el Reglament d'ingrés i promoció i d'ordenació de l'ensenyament de formació en les Forces Armades, aprovat pel Reial decret 35/2010, de 15 de gener, per passar del concepte de superar dos plans d'estudis, el de formació militar general, específica i d'especialitat fonamental, i el corresponent a titulacions del sistema educatiu general per accedir a les escales d'oficials o de suboficials dels cossos generals i infanteria de marina, al concepte de superar un únic pla d'estudis en el qual s'integrin els ensenyaments corresponents a la formació militar general, específica i d'especialitat fonamental, i les pròpies de les titulacions del sistema educatiu general, i eliminar el concepte d'assignatures duals. Sense que això suposi canvis en l'àmbit organitzatiu de l'ensenyament de formació, ni augment, en cap cas, en els costos de personal.

Aquest Reial decret ha rebut l'informe del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport i del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

Així mateix, durant la seva tramitació, aquest projecte va rebre l'informe de les associacions professionals amb representació en el Consell de Personal de les Forces Armades, de conformitat amb l'article 40.2.b) de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de drets i deures dels membres de les Forces Armades, i se n'ha donat coneixement a la resta d'associacions professionals inscrites en el Registre d'associacions professionals de membres de les Forces Armades, de conformitat amb l'article 40.1.c) de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol. Finalment, d'acord amb el que estableix l'art. 49.1.c) de la Llei orgànica esmentada, ha rebut l'informe del Consell de Personal de les Forces Armades.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Defensa, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 30 d'abril de 2015,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Generalitats

Article 1. *Objecte.*

Aquesta disposició té per objecte ordenar els ensenyaments de perfeccionament i d'alts estudis de la defensa nacional, que proporcionen una formació continuada i una actualització permanent de coneixements al llarg de la carrera professional del militar.

Aquests ensenyaments estan encaminats a l'aprenentatge i encarrilats cap a la gestió del coneixement.

Article 2. *Àmbit d'aplicació i competencial.*

1. El que disposa aquest Reial decret és aplicable, en tot allò que sigui pertinent al seu règim jurídic i professional respectiu, tant als professionals de les Forces Armades com al personal d'altres àmbits de les administracions públiques i de la societat que cursin els ensenyaments de perfeccionament i d'alts estudis de la defensa nacional.

2. Quan en aquesta norma s'utilitzi la primera denominació bàsica d'una de les ocupacions militars que consten a l'article 21.2 de la Llei 39/2007, de 19 de novembre, de la carrera militar, s'entén que comprèn les específiques de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada, de l'Exèrcit de l'Aire i les dels cossos comuns de les Forces Armades.

Les facultats que s'assignen, en aquest Reial decret, als caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire en relació amb el personal dels seus respectius exèrcits corresponen al subsecretari de Defensa pel que fa al personal dels cossos comuns de les Forces Armades.

3. En relació amb els ensenyaments de perfeccionament i d'alts estudis de la defensa nacional, el ministre de Defensa, el cap d'Estat Major de la Defensa, el subsecretari de Defensa i els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire tenen les facultats que deriven de les competències genèriques que respectivament els atribueixen en matèria d'ensenyament els articles 9, 10, 11 i 12 de la Llei de la carrera militar.

Són també autoritats competents en relació amb els ensenyaments esmentats, d'acord amb els criteris i les atribucions que recull aquest Reial decret, les següents:

- a) El director general de Reclutament i Ensenyament Militar.
- b) El director del Centre Superior d'Estudis de la Defensa Nacional.
- c) El cap del Comandament d'Ensinistrament i Doctrina de l'Exèrcit de Terra.
- d) El cap de Personal de l'Armada.
- e) El cap del Comandament de Personal de l'Exèrcit de l'Aire.
- f) El subdirector general d'Ensenyament Militar.
- g) El director d'Ensenyament, Instrucció, Ensinistrament i Avaluació de l'Exèrcit de Terra.
- h) El director d'Ensenyament Naval de l'Armada.
- i) El director d'Ensenyament de l'Exèrcit de l'Aire.

Article 3. *Gestió del coneixement.*

1. Als efectes d'aquest Reial decret s'entén per «gestió del coneixement» el conjunt d'accions, encaminades a recopilar, analitzar i normalitzar els ensenyaments, siguin formatius o adquirits per experiències professionals, rebuts pels militars, amb l'objectiu de difondre'ls entre les unitats, els centres o els organismes de les Forces Armades als quals siguin d'aplicació pràctica, a fi de proporcionar als seus efectius les capacitats necessàries per a l'exercici de les seves activitats d'una manera més eficient.

2. El ministre de Defensa ha de regular els mecanismes de gestió del coneixement, amb la determinació dels procediments de normalització i difusió interna, en forma de cultura professional, principis d'actuació i mètodes de treball.

Article 4. *Definicions.*

Als efectes d'aquest Reial decret, s'entén per:

- a) Aptitud: qualitat individual que capacita per a l'exercici d'una activitat professional en una àrea concreta en determinats llocs en plantilla. Aquesta habilitació, en l'àmbit de les Forces Armades, pot tenir una limitació temporal.
- b) Certificat: document que acredita la superació o l'assistència a determinats cursos, seminaris, jornades o cicles de conferències.
- c) Curs: conjunt d'ensenyaments reglats amb una finalitat concreta.
- d) Cursos militars: els que tracten sobre temes militars i són definits, creats i impartits dins del marc de l'estructura docent del Ministeri de Defensa, sense perjudici que puguin tenir el seu reconeixement acadèmic en el sistema educatiu general. Poden ser al seu torn:

1r Cursos específics: aquells la finalitat formativa dels quals respongui a les necessitats següents:

Les derivades de la preparació de la força per al seu ús en operacions.
Les organitzatives pròpies de cada exèrcit o cos comú de les Forces Armades.
Les de proporcionar una especialitat o aptitud l'activitat de la qual es porta a terme principalment en el mitjà d'acció propi de cada exèrcit o cos comú de les Forces Armades.

2n Cursos comuns: són aquells la finalitat dels quals respon a les necessitats organitzatives de les Forces Armades en el seu conjunt o de l'estructura administrativa del Ministeri de Defensa.

3r Cursos conjunts: són els que tracten de temes inclosos en l'acció conjunta.

e) Currículum: conjunt d'objectius, competències, continguts, metodologia de l'aprenentatge i criteris d'avaluació de cadascun dels ensenyaments que regula aquest Reial decret.

f) Ensenyament reglat: el que s'imparteix en els centres de l'estructura docent del Ministeri de Defensa o en universitats, centres de formació professional i institucions educatives, civils i militars, nacionals o estrangeres amb els quals s'hagi acordat la seva col·laboració mitjançant el conveni corresponent, de manera presencial, a distància o semipresencial, d'acord amb un currículum.

g) Especialitat complementària: la que faculta per assolir un grau d'especialització més alt en el camp d'activitat de l'especialitat fonamental que s'estigui exercint o per atendre les necessitats de l'organització militar i l'exercici professional en determinats llocs orgànics.

h) Materials curriculars: instruments i mitjans elaborats amb una intenció didàctica, que s'orienten a la planificació i el desenvolupament del currículum. Els materials curriculars poden estar dirigits al professorat o als alumnes, i inclouen: propostes relatives a l'ensenyament de determinades matèries o àrees, materials per al desenvolupament d'unitats didàctiques, llibres de text, mitjans audiovisuals i informàtics de caràcter didàctic.

i) Perfil: és el conjunt de competències i capacitats que identifiquen la formació d'un militar per assumir en condicions òptimes les responsabilitats pròpies de les funcions que li puguin correspondre.

1r Perfil de sortida: conjunt de competències i capacitats definides que han de reunir els alumnes quan conclougui el programa formatiu.

2n Perfil d'ingrés: conjunt de competències i capacitats definides que han de reunir els alumnes de nou ingrés en el programa formatiu per al bon seguiment d'aquest.

j) Pla d'estudis: disseny curricular que s'aplica a determinats ensenyaments impartits per un centre d'estudis. Ha de contenir els assoliments, les competències i els coneixements que els alumnes han d'atènyer en cada àrea i grau; els continguts, els temes i els problemes de cada àrea; la metodologia que s'ha d'aplicar en cada àrea; i els indicadors d'acompliment i les fites de qualitat.

k) Seminaris, jornades o cicle de conferències: activitats docents en les quals mitjançant el treball en comú d'experts i concurrents s'aprofundeix en el coneixement d'alguna disciplina.

l) Títol o diploma: document que acredita la superació de determinats cursos i constitueix, si s'escau, el testimoni o instrument que proporciona una aptitud.

Article 5. *Principis generals.*

1. Només s'han d'impartir cursos que responguin a una necessitat de l'organització o a interessos de la defensa nacional, que han de quedar definits en el currículum corresponent.

2. Els ensenyaments militars integrats en el sistema educatiu general o els d'índole civil que siguin d'interès per a les Forces Armades han de proporcionar, amb caràcter general, titulacions oficials amb validesa a tot el territori nacional.

3. La gestió dels ensenyaments oficials de postgrau que no tinguin caràcter estrictament militar s'ha de portar a terme preferentment a través del sistema de centres

universitaris de la defensa i del Centre Superior d'Estudis de la Defensa Nacional, així com mitjançant l'establiment de col·laboracions amb universitats i altres corporacions públiques i privades.

4. Per cada curs militar s'ha d'elaborar un currículum que ha de contenir almenys el pla d'estudis els objectius del qual s'han de determinar en termes de resultats d'aprenentatge o competències que garanteixin que l'alumne ha adquirit el perfil de sortida requerit.

Cada curs s'ha de validar respecte als seus objectius i ha d'estar subjecte al procés d'avaluació corresponent.

5. El Ministeri de Defensa ha de promoure amb el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport les mesures necessàries que permetin:

a) L'autorització per impartir els ensenyaments de la formació professional del sistema educatiu general en els centres docents militars.

b) El reconeixement oficial de les titulacions militars.

c) L'autorització per impartir mòduls professionals de cicles formatius de formació professional en oferta parcial.

6. S'ha de potenciar la modalitat d'ensenyament a distància i s'han de facilitar als alumnes els mitjans i el temps necessari per atendre els requeriments d'aquest tipus d'ensenyaments.

7. A l'expedient acadèmic només s'han d'anotar com a cursos els que s'hagin fet en l'àmbit dels ensenyaments de perfeccionament i dels alts estudis de la defensa nacional, que s'ajustin als criteris que estableix aquest Reial decret.

8. En la gestió dels ensenyaments s'ha de procurar l'efectivitat del principi d'igualtat entre dones i homes.

Article 6. *Càrrega de treball.*

1. En els plans d'estudis dels cursos militars s'han d'utilitzar les unitats de mesura següents:

a) En l'ensenyament d'oficials, l'haver acadèmic que representa el compliment dels objectius previstos en els plans d'estudis s'ha de mesurar en crèdits europeus (ECTS) tal com els defineix l'article 21 del Reglament d'ingrés i promoció i d'ordenació de l'ensenyament de formació en les Forces Armades, aprovat pel Reial decret 35/2010, de 15 de gener.

b) En l'ensenyament de suboficials i de tropa i marineria, l'haver acadèmic que representa el compliment dels objectius previstos en els plans d'estudis s'ha de mesurar en hores, en els mateixos termes que estableix l'article 21 del Reglament d'ingrés i promoció i d'ordenació de l'ensenyament de formació en les Forces Armades.

2. Quan els plans d'estudis incloguin la matèria o els períodes d'instrucció i ensinistrament continuat al camp, al mar o a l'aire, aquests s'han de computar en dies i setmanes, i no poden superar els 2,2 ECTS setmanals o les 35 hores setmanals, segons correspongui.

3. Els seminaris, les jornades i els cicles de conferència s'han de computar en hores.

Article 7. *Reconeixement de crèdits o convalidacions de mòduls, matèries i assignatures.*

Amb caràcter general, en l'àmbit del Ministeri de Defensa, s'ha d'efectuar el reconeixement de crèdits o convalidacions dels mòduls, les matèries i les assignatures cursats en el sistema educatiu general o en l'ensenyament en les Forces Armades, i dels altres similars en continguts i crèdits.

El ministre de Defensa ha de determinar mitjançant una ordre els òrgans competents per efectuar reconeixements i convalidacions, així com el procediment que han de seguir i els criteris als quals s'han d'ajustar.

Article 8. *Directrius generals per a l'elaboració dels currículums i materials curriculars.*

El ministre de Defensa ha d'establir:

1. Les directrius generals per a l'elaboració dels currículums dels ensenyaments de perfeccionament i dels alts estudis de la defensa nacional.
2. El disseny i el desenvolupament dels materials curriculars.
3. El procediment per aprovar i avaluar els diferents cursos i validar-ne els ensenyaments.
4. Les normes generals per les quals s'han de regir les convocatòries i la impartició dels ensenyaments esmentats.

Article 9. *Selecció dels alumnes.*

1. La selecció dels alumnes militars per assistir als cursos de perfeccionament i d'alts estudis de la defensa nacional s'ha de fer a través dels sistemes de concurs o concurs oposició.

Els assistents als cursos d'actualització per a l'ascens a les ocupacions de comandant i brigada s'han de designar per ordre d'escalafó.

2. Quan necessitats de l'organització ho aconsellin i tenint en compte les qualificacions del personal en relació amb el perfil de sortida requerit, també es poden designar alumnes de manera directa.

3. Quan es tracti de cursos que es corresponguin amb titulacions oficials del sistema educatiu general, els alumnes també han de complir, per a la seva selecció o designació, els requisits exigits per a cada titulació en la normativa vigent sobre això.

4. Als cursos específics de cada exèrcit o cos comú de les Forces Armades, hi poden assistir com a alumnes militars pertanyents a altres exèrcits o cossos.

Article 10. *Col·laboració amb institucions i centres educatius.*

La col·laboració amb institucions i centres educatius a què es refereix l'article 55 de la Llei de la carrera militar s'ha d'efectuar de manera preferent a través dels centres universitaris de la defensa i dels centres docents militars autoritzats per impartir ensenyaments de formació professional.

Article 11. *Registre de centres, cursos i títols.*

En l'àmbit de la Subsecretaria de Defensa, hi ha d'haver un registre de centres, cursos i títols. El ministre de Defensa n'ha de regular el règim, l'organització i el funcionament, que ha de preveure la necessitat que aquest registre s'atengui amb els recursos humans i materials disponibles en el Ministeri de Defensa.

El registre ha de ser accessible a través de la intranet del Ministeri de Defensa.

CAPÍTOL II

De l'ensenyament de perfeccionament

Article 12. *Finalitat.*

L'ensenyament de perfeccionament té com a finalitat la de preparar el militar professional per a l'obtenció d'especialitats, tant les que complementen la formació inicial en el camp de l'especialitat fonamental que està exercint com les que permeten adaptar o reorientar el seu perfil professional per complir tasques en altres camps d'activitat, i la d'actualitzar o ampliar els coneixements per acomplir les seves cometes. Inclou títols del sistema educatiu general i militar.

Article 13. *Estructura.*

1. L'ensenyament de perfeccionament es desenvolupa en cursos i en seminaris, jornades i cicles de conferències.

2. Els cursos, al seu torn, es classifiquen:

a) Per la seva finalitat, en cursos d'especialització, cursos d'actualització per a l'ascens i cursos informatius.

b) Per l'òrgan que expedeix el títol, diploma o certificat, en cursos del sistema educatiu general i cursos militars.

c) Per l'escala a la qual pertanyen els assistents, en cursos d'oficials, cursos de suboficials, cursos de tropa i marineria, i cursos indistints.

d) Per l'àmbit de les capacitats que s'adquireixen, en cursos específics de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada, de l'Exèrcit de l'Aire i dels cossos comuns de les Forces Armades, cursos comuns i cursos conjunts.

3. El ministre de Defensa ha de determinar mitjançant una ordre els centres docents on s'ha d'impartir l'ensenyament de perfeccionament, a proposta de les autoritats següents:

a) El cap d'Estat Major de la Defensa, per als cursos conjunts.

b) El subsecretari de Defensa, per als cursos comuns i per als cursos específics dels cossos comuns de les Forces Armades.

c) Els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, per als cursos específics del seu exèrcit respectiu.

Les propostes han d'atendre, en tot cas, criteris d'economia de mitjans i la relació de cost eficàcia.

Article 14. *Cursos d'especialització.*

1. Els cursos d'especialització tenen per finalitat facultar per ocupar llocs en l'àmbit del Ministeri de Defensa que requereixin una qualificació determinada, i proporcionar una especialitat complementària, una aptitud o una nova especialitat que permeti reorientar la carrera del militar.

2. Els cursos que tinguin com a objecte perfeccionar-se en els camps d'activitat que estiguin exercint, amb l'obtenció d'una especialitat complementària o una aptitud, s'han de dur a terme al llarg de la carrera professional del militar, preferentment en les dues primeres ocupacions de cada escala.

3. Els cursos que tinguin com a objecte l'obtenció d'una nova especialitat que permeti al militar adaptar o reorientar la seva carrera, s'han de dur a terme preferentment en la tercera ocupació de cada escala.

4. La durada dels cursos d'especialització no ha de superar, com a norma general, els 120 ECTS o les 1.000 hores, segons correspongui.

5. En els cursos orientats a l'obtenció d'una nova especialitat, s'ha de procurar que l'ensenyament presencial no excedeixi un terç del total de la seva durada.

6. La superació dels cursos s'ha d'acreditar mitjançant el títol o diploma corresponent.

7. L'aprovació dels perfils de sortida correspon a les autoritats següents:

a) El cap d'Estat Major de la Defensa, els dels cursos conjunts.

b) El subsecretari de Defensa, els dels cursos comuns i els cursos específics dels cossos comuns de les Forces Armades.

c) Els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, els dels cursos específics del seu exèrcit respectiu, atenent les directrius que si s'escau hagi dictat el cap d'Estat Major de la Defensa per orientar la preparació de la Força.

8. La determinació dels cursos del sistema educatiu general adequats per assolir les competències requerides, l'aprovació dels currículums dels cursos militars i l'establiment dels requisits d'accés als cursos d'especialització, corresponen a les autoritats següents:

a) El director general de Reclutament i Ensenyament Militar, respecte dels cursos comuns, els cursos específics dels cossos comuns de les Forces Armades i els cursos conjunts, a proposta, en aquest últim cas, del director del Centre Superior d'Estudis de la Defensa Nacional.

b) El cap del Comandament d'Ensinistrament i Doctrina de l'Exèrcit de Terra, el cap de Personal de l'Armada i el cap del Comandament de Personal de l'Exèrcit de l'Aire, quant als cursos específics del seu exèrcit respectiu.

La gestió de les convocatòries corresponents, que han de preveure els costos individualitzats del curs als efectes de rescabament i les causes que el podrien motivar, correspon a les autoritats següents:

a) El subdirector general d'Ensenyament Militar, respecte dels cursos conjunts, els cursos comuns i els cursos específics dels cossos comuns de les Forces Armades.

b) Els directors d'Ensenyament de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, en relació amb els cursos específics del seu exèrcit respectiu.

Article 15. *Cursos d'actualització per a l'ascens.*

1. Els cursos d'actualització per a l'ascens tenen per finalitat la preparació del militar professional per a l'acompliment de les comeses d'ocupacions superiors.

2. Els requisits i els procediments de selecció dels alumnes són els que determina el Reglament d'avaluacions i ascensos en les Forces Armades i sobre l'accés a la condició de militar de carrera dels militars de tropa i marineria, aprovat pel Reial decret 168/2009, de 13 de febrer.

3. La durada dels cursos d'actualització per a l'ascens no ha de superar els 48 ECTS en els cursos d'oficials, o les 600 hores en els cursos de suboficials i de tropa i marineria.

4. La superació d'aquests cursos s'ha d'acreditar mitjançant un certificat.

5. L'aprovació dels perfils d'ingrés i sortida, de les competències i dels currículums, que poden incloure una fase d'ensenyament conjunt definit pel cap d'Estat Major de la Defensa, correspon a les autoritats següents:

a) El subsecretari de Defensa, respecte dels cursos específics dels cossos comuns de les Forces Armades.

b) Els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, en l'àmbit del seu exèrcit respectiu.

6. La gestió de les corresponents convocatòries correspon a les autoritats següents:

a) El subdirector general d'Ensenyament Militar, respecte dels cursos específics dels cossos comuns de les Forces Armades.

b) Els directors d'Ensenyament de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, en relació amb els cursos específics del seu exèrcit respectiu.

7. S'exceptua del que estableixen els dos apartats anteriors el curs d'actualització per a l'acompliment de les comeses d'oficial general, que es regeix pel que estableix l'article 21 d'aquest Reial decret.

Article 16. *Cursos informatius.*

1. Els cursos informatius tenen per finalitat la preparació del militar en àrees d'interès per a les Forces Armades.

2. Com a norma general, la seva durada ha d'estar compresa entre 5 i 20 ECTS per als cursos d'oficials, i entre 100 i 400 hores per als cursos de suboficials i de tropa i marineria.

3. La superació d'aquests cursos s'ha d'acreditar mitjançant un certificat.

4. L'aprovació dels perfils d'ingrés i sortida i, quan es tracti de cursos de caràcter militar, la dels currículums, així com la gestió de les convocatòries corresponents, corresponen a les autoritats següents:

a) El director del Centre Superior d'Estudis de la Defensa Nacional, respecte dels cursos conjunts.

b) El subdirector general d'Ensenyament Militar, respecte dels cursos comuns i els específics dels cossos comuns de les Forces Armades.

c) Els directors d'Ensenyament de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, respecte dels cursos específics del seu exèrcit respectiu.

Article 17. Seminaries, jornades i cicles de conferències.

1. Els seminaris, les jornades i els cicles de conferències tenen per finalitat informar el militar i debatre sobre temes d'actualitat en àrees d'interès per a les Forces Armades.

2. L'assistència a aquestes activitats docents s'ha d'acreditar mitjançant un certificat i no s'ha d'anotar a l'expedient acadèmic.

CAPÍTOL III

Dels alts estudis de la defensa nacional

Article 18. Finalitat.

1. Els alts estudis de la defensa nacional són els relacionats amb la pau, la seguretat i la defensa i la política militar.

2. Estan orientats tant als professionals de les Forces Armades com als d'altres àmbits de les administracions públiques i de la societat, i tenen per finalitat:

a) Contribuir a la confluència dels diferents sectors socials en la tasca comuna de la defensa nacional.

b) Promoure el coneixement a les Forces Armades dels grans temes de les relacions internacionals contemporànies.

c) Complementar la capacitat del militar per a l'exercici professional en els àmbits de l'assessorament i l'alta direcció en els òrgans superiors i directius del Ministeri de Defensa i dels organismes internacionals de seguretat i defensa dels quals Espanya forma part.

d) L'actualització de coneixements per a l'acompliment de les cometes de les ocupacions de la categoria d'oficials generals.

Article 19. Cursos d'alts estudis de la defensa nacional.

1. Per al disseny i l'estructura d'aquests cursos s'ha de tenir en compte la normativa que regula els ensenyaments universitaris de postgrau.

2. Els programes dels cursos que conformen aquests estudis han d'incloure tallers organitzats de formació investigadora, que no requereixen la seva estructuració en crèdits i comprenen tant formació transversal com específica, orientats a desenvolupar línies de recerca considerades d'interès en l'àmbit de les Forces Armades i de la pau, la seguretat i la defensa.

3. Els perfils d'ingrés i sortida els ha d'aprovar el ministre de Defensa, a proposta del cap d'Estat Major de la Defensa, escoltat el parer del subsecretari de Defensa i dels caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire.

Els currículums, quan es tracti de cursos militars, els ha d'aprovar el cap d'Estat Major de la Defensa, a proposta del director general de Reclutament i Ensenyament Militar i escoltat el parer del director del Centre Superior d'Estudis de la Defensa Nacional.

4. La superació d'aquests cursos s'ha d'acreditar mitjançant un títol o diploma i s'ha d'anotar a l'expedient acadèmic.

Article 20. *Cursos militars considerats d'alts estudis de la defensa nacional.*

1. Tenen també la consideració d'alts estudis de la defensa nacional els cursos que consten a continuació:

- a) Curs d'actualització per a l'acompliment de les comeses d'oficial general.
- b) Curs per a l'obtenció del diploma d'estat major.

2. Atenent les necessitats de les Forces Armades, es faculta el ministre de Defensa per incloure en aquesta relació altres cursos militars que es puguin considerar d'interès per a la defensa nacional.

Article 21. *Curs d'actualització per a l'acompliment de les comeses d'oficial general.*

1. Aquest curs té per finalitat l'actualització de coneixements per a l'acompliment de les comeses de les ocupacions de la categoria d'oficials generals. S'imparteix a l'Escola Superior de les Forces Armades.

2. Els perfils d'ingrés i sortida els ha d'aprovar el ministre de Defensa a proposta del cap d'Estat Major de la Defensa, escoltat el parer del subsecretari de Defensa, i dels caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire.

El currículum l'ha d'aprovar el cap d'Estat Major de la Defensa, a proposta del director general de Reclutament i Ensenyament Militar i escoltat el parer del director del Centre Superior d'Estudis de la Defensa Nacional.

Correspon al director general de Reclutament i Ensenyament Militar la gestió de les convocatòries corresponents.

3. La superació del curs s'ha d'anotar a l'expedient acadèmic.

Article 22. *Curs per a l'obtenció del diploma d'estat major.*

1. El curs per a l'obtenció del diploma d'estat major té per finalitat complementar la capacitació del militar de carrera per a l'acompliment de les comeses d'assessorament i suport a l'alta direcció en els òrgans superiors i directius del Ministeri de Defensa i dels organismes internacionals dels quals Espanya forma part, així com dels estats majors específics, conjunts i combinats. S'imparteix a l'Escola Superior de les Forces Armades.

2. En la mesura que sigui possible, el programa d'aquest curs ha d'incloure tallers organitzats de formació investigadora, que no requereixen la seva estructuració en crèdits, i comprenen tant formació transversal com específica, orientats a desenvolupar línies de recerca considerades d'interès en l'àmbit de les Forces Armades i de la pau, la seguretat i la defensa.

3. Té una durada igual o superior a 60 ECTS. Els seus ensenyaments tenen un caràcter eminentment conjunt, i la seva estructura i comeses són les que estableixi el pla d'estudis corresponent.

4. La superació d'aquest curs s'ha d'acreditar mitjançant un diploma i s'ha d'anotar a l'expedient acadèmic.

5. Els perfils d'ingrés i sortida i el procediment d'accés els ha d'aprovar el ministre de Defensa a proposta del cap d'Estat Major de la Defensa, escoltat el parer del subsecretari de Defensa i dels caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire.

El currículum l'ha d'aprovar el cap d'Estat Major de la Defensa, a proposta del director general de Reclutament i Ensenyament Militar i escoltat el parer del director del Centre Superior d'Estudis de la Defensa Nacional.

Correspon al director general de Reclutament i Ensenyament Militar gestionar-ne les convocatòries, que necessàriament han de preveure els costos individualitzats del curs als efectes de rescabament i les causes que el podrien motivar.

Disposició addicional primera. *Estudis a l'estranger.*

1. Els militars professionals espanyols poden cursar ensenyaments en centres docents civils o militars en altres països d'acord amb els tractats o convenis internacionals subscrits per Espanya, o com a conseqüència d'una invitació específica, prèvia conformitat atorgada per una de les autoritats que indica l'article 2.4.

2. Les autoritats que siguin competents d'acord amb el que estableix l'apartat anterior han de determinar els efectes de la superació dels cursos i han de fer la selecció del personal per assistir-hi, amb la tramesa de l'acord de designació a la Direcció General de Reclutament i Ensenyament Militar per a la seva publicació en el Butlletí Oficial del Ministeri de Defensa.

3. Els estudis a l'estranger que responguin al que preveu aquesta disposició addicional primera s'han d'anotar a l'expedient acadèmic de l'interessat, d'acord amb el que preveu l'article 5.7.

Disposició addicional segona. *Especialitats complementàries del cos militar de sanitat.*

1. Les especialitats complementàries de les especialitats fonamentals del cos militar de sanitat es poden obtenir mitjançant el reconeixement pel Ministeri de Defensa de les titulacions proporcionades pel sistema educatiu general o cursant els ensenyaments corresponents en l'estructura docent del Ministeri de Defensa que per la seva equivalència reconeguda amb els del sistema educatiu esmentat condueixin a un títol oficial amb efectes a tot el territori nacional.

Per cursar les especialitats complementàries que es corresponguin amb les especialitats en ciències de la salut pel sistema de residència que consten a l'annex I del Reial decret 183/2008, de 8 de febrer, pel qual es determinen i classifiquen les especialitats en ciències de la salut i es desenvolupen determinats aspectes del sistema de formació sanitària especialitzada, es requereix que l'interessat estigui en tot cas en possessió del corresponent títol oficial d'especialista expedit pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, obtingut per les vies pròpies de l'àmbit civil o a través dels procediments convocats periòdicament pel Ministeri de Defensa per a la formació de militars especialistes en ciències de la salut amb subjecció al que preveu la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.

2. El Ministeri de Defensa ha de promoure davant el Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat l'acreditació de centres i unitats docents per a la formació d'especialistes en ciències de la salut en l'àmbit de la sanitat militar, amb subjecció als requisits generals i específics d'acreditació, aprovats pels ministeris d'Educació, Cultura i Esport i Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, a l'empara del que preveu l'article 26.1 de la Llei 44/2003, de 21 de novembre.

3. El ministre de Defensa, d'acord amb les necessitats de l'organització, ha de determinar les especialitats complementàries de cada especialitat fonamental i ha d'aprovar el currículum corresponent, així com les matèries objecte de formació continuada.

Quan el currículum formatiu es refereixi a ensenyaments que condueixin a l'obtenció d'un títol oficial amb validesa a tot el territori nacional, aquest currículum s'ha de determinar amb subjecció a les exigències derivades dels currículums formatius, els requisits de verificació o els programes oficials que siguin aplicables en cada cas.

Disposició addicional tercera. *Contenció de la despesa pública.*

Les actuacions derivades d'aquest Reial decret no poden suposar, en cap cas, un augment dels costos de personal.

Disposició final primera. *Modificació del Reglament d'ingrés i promoció i d'ordenació de l'ensenyament de formació en les Forces Armades, aprovat pel Reial decret 35/2010, de 15 de gener.*

Es modifica el Reglament d'ingrés i promoció i d'ordenació de l'ensenyament de formació en les Forces Armades, aprovat pel Reial decret 35/2010, de 15 de gener, en els termes següents:

U. L'article 22 queda redactat de la manera següent:

«Article 22. *Cossos generals i d'infanteria de marina.*

1. L'ensenyament de formació per incorporar-se a les escales d'oficials dels cossos generals i d'infanteria de marina s'ha d'estructurar, en funció dels requisits de titulació que s'exigeixin per a l'ingrés, de la manera següent:

a) Ingressar sense títol previ de graduat o graduada: comprèn els plans d'estudis de la formació militar general, específica i per a l'adquisició de l'especialitat fonamental, i els plans d'estudis corresponents a les titulacions de grau del sistema educatiu general. El total de l'ensenyament s'ha d'integrar en un currículum únic i s'ha de distribuir en un màxim de cinc cursos acadèmics.

b) Ingressar amb títol previ de graduat o graduada: comprèn els plans d'estudis corresponents a la formació militar general, específica i per a l'adquisició de l'especialitat fonamental, que en funció de la procedència i tenint en compte les titulacions i convalidacions que siguin aplicables, s'han d'integrar en un currículum únic i s'han de distribuir en un màxim de dos cursos acadèmics.

2. El nombre màxim de crèdits conseqüència de la integració, en un currículum únic, dels plans d'estudis requerits per incorporar-se a les escales d'oficials dels cossos generals i d'infanteria de marina, ingressant sense títol oficial de graduat o graduada previ, és de 380 ECTS. Quan s'exigeixin requisits de titulació prèvia per a l'ingrés, el pla d'estudis de formació militar general, específica i per a l'adquisició de l'especialitat fonamental no pot superar els 152 ECTS.

3. Els ensenyaments conduents a l'obtenció dels títols oficials de grau s'han d'impartir en els centres universitaris de la defensa creats pel Reial decret 1723/2008, de 24 d'octubre, i s'han de determinar en funció de les necessitats de la defensa nacional i les exigències de l'exercici professional a les Forces Armades.

4. Els títols oficials de grau que s'acordin en el marc del conveni d'adscripció amb universitats públiques, així com els títols universitaris que es puguin exigir per ingressar amb titulació prèvia, a més de garantir les competències bàsiques a les quals fa referència l'apartat 3.2 de l'annex I del Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, han de proporcionar part de les competències generals i específiques requerides per incorporar-se a les escales d'oficials corresponents.

Els títols esmentats s'han d'elegir entre els de caràcter oficial i vàlidesa a tot el territori nacional, inscrits en la secció de títols del Registre d'universitats, centres i títols, que regula el Reial decret 1509/2008, de 12 de setembre, i adscrits a les branques de coneixement de ciències i enginyeria i arquitectura, així com a la de ciències socials i jurídiques sempre que els títols estiguin vinculats amb l'economia i la direcció i administració d'empreses».

Dos. L'article 24 queda redactat de la manera següent:

«Article 24. *Cossos comuns de les Forces Armades.*

1. Amb caràcter general l'ensenyament de formació per incorporar-se a les escales d'oficials dels cossos comuns de les Forces Armades comprèn els plans d'estudis corresponents a la formació militar general, específica, per a l'adquisició de l'especialitat fonamental i tècnica que completi la formació acreditada amb els títols exigits per a l'ingrés. El total dels ensenyaments s'ha d'integrar en un currículum únic i s'ha de distribuir en un màxim d'un curs acadèmic.

2. En el cas de l'ingrés directe o per promoció sense exigència de titulació universitària prèvia per a l'accés a l'escala d'oficials del cos militar de sanitat, especialitat fonamental medicina, l'ensenyament de formació comprèn els plans d'estudis corresponents a la formació militar general, específica, tècnica i per a l'adquisició de l'especialitat fonamental, i el pla d'estudis corresponent al títol universitari oficial de graduat o graduada en medicina. El total de l'ensenyament s'ha d'integrar en un currículum únic i s'ha de distribuir en un màxim de sis cursos acadèmics. En aquest cas, és a més aplicable el que disposen els apartats 3 i 4 de l'article 22 anterior».

Tres. L'article 25 queda redactat de la manera següent:

«Article 25. *Escales de suboficials.*

1. L'ensenyament de formació per incorporar-se a les escales de suboficials s'ha d'estructurar, en funció dels requisits de titulació que s'exigeixin per a l'ingrés, de la manera següent:

a) Cossos generals i d'infanteria de marina:

1r Ingressar sense titulació prèvia de tècnic superior: comprèn els plans d'estudis de la formació militar general, específica i per a l'adquisició de l'especialitat fonamental, i els plans d'estudis corresponents per a l'obtenció d'un títol de tècnic superior de formació professional del sistema educatiu general. El total de l'ensenyament s'ha d'integrar en un currículum únic i s'ha de distribuir en un màxim de tres cursos acadèmics.

2n Ingressar amb titulació prèvia de tècnic superior: comprèn els plans d'estudis corresponents a la formació militar general, específica i per a l'adquisició de l'especialitat fonamental, que en funció de la procedència i tenint en compte les titulacions i convalidacions que siguin aplicables, s'han d'integrar en un currículum únic i s'han de distribuir al llarg d'un sol curs acadèmic.

b) Cos de músiques militars: comprèn els plans d'estudis corresponents a la formació militar general, específica i per a l'adquisició de l'especialitat fonamental, que s'han d'integrar en un currículum únic i s'han de distribuir al llarg d'un sol curs acadèmic.

2. Els títols de tècnic superior de formació professional que s'obtinguin després de cursar els ensenyaments en els centres docents militars de formació autoritzats pel Ministeri d'Educació, han de proporcionar part de les competències generals i específiques requerides per incorporar-se a les escales de suboficials corresponents.

3. Quan la durada del títol de tècnic superior sigui inferior a les 2.200 hores, el nombre màxim d'hores lectives del pla d'estudis requerit per incorporar-se a les escales de suboficials dels cossos generals i d'infanteria de marina, ingressant sense titulació prèvia de tècnic superior, és de 3.000. En cas contrari, el nombre màxim d'hores lectives és de 3.400. Quan s'exigeixi titulació prèvia no pot superar les 1.200 hores».

Quatre. L'article 28 queda redactat de la manera següent:

«Article 28. *Distribució de la càrrega de treball.*

En l'ensenyament de formació d'oficials i de suboficials la càrrega de treball que representa l'execució dels currículums corresponents s'ha de distribuir de conformitat amb els criteris següents:

a) La durada màxima dels cursos acadèmics és de 41 setmanes, incloent-hi els períodes lectius, els destinats a l'avaluació, així com els dedicats a instrucció i ensinistrament. La durada del primer curs es pot ampliar fins a les 43, sempre que les addicionals es dediquin a instrucció i ensinistrament.

b) El nombre de setmanes destinades a instrucció i ensinistrament que han de contenir els plans d'estudis de formació militar general, específica, tècnica o d'especialitat fonamental, que permetin incorporar-se o adscriure's a les diferents escales, és:

1r Escales d'oficials dels cossos generals i d'infanteria de marina, quan per a l'ingrés no es necessiti requisit previ de titulació: un mínim de 30 setmanes en el global dels plans d'estudis, sense comptabilitzar en aquest nombre les dues setmanes corresponents al supòsit d'ampliació al qual fa referència l'apartat a).

2n Escales d'oficials dels cossos generals i d'infanteria de marina, quan per a l'ingrés es necessiti requisit previ de titulació: no ha de ser inferior a 6 setmanes per curs acadèmic.

3r Escales d'oficials dels cossos d'intendència i d'enginyers de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, dels cossos comuns de les Forces Armades i de militars de complement: no ha de ser inferior a 4 setmanes per curs acadèmic, excepte per a l'escala d'oficials del cos militar de sanitat, especialitat fonamental de medicina, quan s'hagi ingressat sense exigència de titulació universitària prèvia, als quals s'ha d'aplicar el que preveu el punt 1r.

4t Escales de suboficials dels cossos generals i d'infanteria de marina: no ha de ser inferior a 6 setmanes per curs acadèmic. En els cursos en què s'imparteixi el mòdul de formació en centres de treball corresponent al títol de formació professional, no és aplicable el límit inferior establert.

5è Escala de suboficials del cos de músiques militars: no ha de ser inferior a 8 setmanes.

c) En els ensenyaments d'oficials, el nombre total d'ECTS per curs acadèmic no ha de superar els 76, ni els 2,2 setmanals.

d) La durada de l'ensenyament de suboficials no ha de sobrepassar les 1.200 hores per curs acadèmic ni les 35 hores lectives a la setmana».

Disposició final segona. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.4a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre defensa i Forces Armades.

Disposició final tercera. *Facultats de desplegament.*

Es faculta el ministre de Defensa per dictar totes les disposicions que consideri necessàries per a l'execució i el desplegament d'aquest Reial decret.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 30 d'abril de 2015.

FELIPE R.

El ministre de Defensa,
PEDRO MORENÉS EULATE